

AZ INKLÚZIÓ A TANÍTÓK ÉS A NEGYEDÉVES TANÍTÓKÉPZŐSÖK SZEMSZÖGÉBŐL

Szerzők: **HORÁK Rita**, II. évfolyam, doktori iskola¹; **MAJOR Lenke**, I. évfolyam, doktori iskola²

Témavezető: **Dr. CZÉKUS Géza** egyetemi tanár

Intézmény: ¹Újvidéki Egyetem, Természettudomány Kar, Biológia és Ökológiai Tanszék, Újvidék;
²SZTE-BTK Neveléstudományi Doktori Iskola, Szeged

A dolgozat az általános iskolák életében nagy port kavaró, és ellentétes nézeteket kiváltó inklúzió témájával foglalkozik. A munka Szabadkán 9 magyar általános iskolai tanítónak és a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar negyedéves hallgatóinak kiosztott, felzárkóztatással kapcsolatos kérdőíveket elemzi. A kérdőívek nyílt válaszadási lehetőséget nyújtottak a pedagógusoknak. A kutatás foglalkozott a speciális nevelési igényű gyermekek osztályonkénti eloszlásával, az átlagos képességű tanulók és az SNI gyerekek közötti kapcsolattal, a szülők inklúzióval kapcsolatos állásfoglalásával, valamint a tehetséges gyermekek helyzetével. A kérdőívek elemzése után az alábbi következtetések vonhatóak le: a megkérdezettek szerint a speciális nevelési igényű gyermeket az osztálytársak általában kiközösítik, emiatt a sérült gyerekek gyakran szégyellik magukat. A kiközösítés mértéke függ a fogyatéék mértékétől és fajtájától is, viszont sok esetben – vallják a megkérdezettek – magán a tanítón múlik, hogy mennyire tudja elfogadtatni a felzárkóztatásra váró gyermeket az osztályközösséggel. A gyakorló pedagógusok megítélése szerint a szülők nagy részénél ellenszenvet vált ki az inklúzió. A megkérdezettek több mint 90%-a úgy véli, az inklúzió negatívan hat a tehetséges gyermekek kibontakozására.

Kulcsszavak: **SNI, inklúzió, felzárkóztatás, integráció**

INCLUSION FROM THE POINT OF VIEW OF JUNIOR CLASS TEACHERS AND FOURTH -YEAR TEACHER TRAINING FACULTY STUDENTS

Authors: **Rita HORÁK**, second-year student¹; **Lenke MAJOR**, first-year student²

Supervisor: **Géza CZÉKUS** DSc, professor

Institution: ¹University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Biology and Ecology, Novi Sad;
²University of Szeged, Doctoral School of Education, Szeged

The paper focuses on inclusion, atopic that has met controversy in the lives of schools and also provoked different opinions. The work analyses the answers given in the scope of a survey about inclusion by Hungarian junior class teachers

from nine primary schools in Subotica, as well as by fourth-year teacher training faculty students. The questionnaire provided open-response opportunities for the teachers. Research addressed the question of class distribution of the children with special needs, the relationship between the average ability pupils and SEN children, the parents' point of view regarding inclusion, as well as the situation of gifted children.

After analyzing the questionnaires, the following conclusions can be drawn: according to the respondents, students with special needs are usually ostracized by their classmates and because of this these children often feel ashamed. The degree of exclusion depends on the degree and type of disability; however, in many cases – as the respondents themselves admitted – it depends on the teachers and how much they can do to make other children accept the child within the class community. Working teachers say that the majority of parents feel antipathy towards inclusion. More than 90% of the respondents believe that inclusion has negative effects on the development of gifted children.

Keywords: **children with special needs, inclusion, integration**

INKLUZIJA IZ UGLA UČITELJA I STUDENATA UČITELJSKOG FAKULTETA

Autori: **Rita HORAK**, II. godina doktorskih studija¹, **Lenke MAJOR**, I. godina doktorskih studija²

Mentor: **Dr Geza CEKUŠ**, redovni profesor

Institucija: ¹Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno Matematičk Fakultet Novi Sad,
Departman za biologiju i eologiju, Novi Sad

²SZTE-BTK Neveléstudományi Doktori Iskola, Segedin

Rad se bavi temom inkluzije, koja je izazivala suprotna gledišta u osnovnim školama. Anketiranje vezano za inkluziju izvršeno je u 9 škola na mađarskom nastavnom jeziku putem upitnika koji su podeljeni nastavnicima i studentima četvrte godine učiteljskog fakulteta. Upitnik je bio otvorenog tipa. U istraživanju su dati odgovori na sledeća pitanja: prosečno koliko učenika sa smetnjama u razvoju ima u pojedinim razredima, kakav je odnos đaka sa prosečnih sposobnosti i učenika sa posebnim potrebama, kakav je stav roditelja u vezi inkuzije, i kako deluje inkluzija na status darovite dece.

Nakon analize upitnika dobijeni su sledeći zaključci: deca sa smetnjama u razvoju su obično isključena od strane ostale deca, pa se često i stide zbog toga. Integracija deteta u zajednicu zavisi od stepena smetnji, od vrste bolesti, a takođe, i od stava i ponašanja učitelja. Po procenama pedagoga, roditelji se suprostavljaju inkluziji. Više od 90% ispitanika veruje da inkluzija negativno utiče na rad sa darovitom decom.

Ključne reči: **deca sa smetnjama u razvoju, inkluzija, integracija**